

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce: **P. M.**, státní příslušník Ukrajiny,
t. č. neznámého pobytu,
zastoupený Mgr. Petrem Svobodou, opatrovníkem,
se sídlem Praha 7, Dukelských hrdinů 471/29

proti **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,**
žalovanému: se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2018, č. j. MV-118320-4/SO-2017,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2018, č. j. MV-118320-4/SO-2017 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, a to ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Ustanovenému opatrovníkovi Mgr. Petrovi Svobodovi se přiznává odměna za zastupování ve výši 4 114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2018, č. j. MV-118320-4/SO-2017, (dále jen „napadené rozhodnutí“) včetně jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí. Napadeným rozhodnutím bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18. 8. 2017, č. j. OAM-24778-16/DP-2016. Uvedeným rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání – OSVČ podaná podle § 44a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žadatel nesplnil podmínku uvedenou v § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců, týkající se výše úhrnného měsíčního příjmu.
2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že vzhledem k dispoziční zásadě správního řízení zahájeného podle § 44 a násl. správního řádu ve spojení se zásadou koncentrace řízení podle § 82 odst. 4 správního řádu měl žalobce skutečnost o svěřeni dětí do péče matky doložit již ke své žádosti.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce v podané žalobě tvrdil, že napadené rozhodnutí je nezákonné a byl jím zkrácen na svých právech.
4. Žalobce nesouhlasil se závěrem, že jeho prostředky k zajištění pobytu na území České republiky jsou nedostatečné. Tvrdil, že by byly dostatečné, pokud by jako osoby společně posuzované nebyly uznány jeho tři nezletilé děti, a to na základě výjimky uvedené v § 4 odst. 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, (dále jen „zákon č. 110/2006 Sb.“), která stanoví, že *„Pokud bylo nezletilé nezaopatřené dítě svěřeno do péče jednoho z rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, neposuzuje se společně s druhým rodičem“*. Žalobce k žádosti doložil zajištění ubytování pouze pro sebe, když jeho nezletilé děti s ním nepobývají. Namítal s odkazem na porušení § 2 odst. 4 správního řádu, že žalovaný v napadeném rozhodnutí rozhodl rozdílně od skutkově shodného případu.
5. Žalobce dále namítal pochybení správního orgánu prvního stupně spočívající v tom, že nebyl vyzván k doložení dokladu o svěřeni dětí do péče, a to v rozporu s § 45 odst. 2 správního řádu. Žalobce nebyl správním orgánem informován o tom, že je požadováno předložení dokladu o svěřeni dětí do péče. Dle žalobce správní orgán prvního stupně měl sám zjistit, že jsou jeho nezletilé děti hlášeny k pobytu u své matky.
6. Dále žalobce nesouhlasil s tím, že napadené rozhodnutí neznamenalo nepřiměřený zásah do sféry jeho rodinného a soukromého života podle § 174a zákona o pobytu cizinců, když tato sféra obsahuje také jeho vztahy s jinými osobami a vztahy pracovní. Uvedl, že žalovaný *„vůbec nezohlednil dobu pobytu v ČR, jak mu ukládá zákon“*, a tedy je rozhodnutí z tohoto důvodu nepřezkoumatelné.
7. Podáním ze dne 25. 2. 2021 žalobce prostřednictvím svého opatrovníka doplnil žalobu. Žalobce namítal rozpor mezi skutečnostmi uvedenými v odůvodnění správního rozhodnutí prvního stupně a skutečnostmi uvedenými ve správním spisu. Zejména se jedná o tvrzení, že bylo ze spisového materiálu a výpisu z Cizineckého informačního systému zjištěno, že s odvolatelem jsou společně posuzované osoby i jeho tři nezletilé děti.

8. Dále žalobce namítá absenci zákonné povinnosti žalobce tvrdit a dokazovat, že spolu s ním nejsou osoby společně posuzované i jeho nezletilé děti, zejména za situace, kdy správnímu orgánu doložil rozvod manželství. Za těchto okolností měl správní orgán vyzvat žalobce k předložení prohlášení, že se pro účely zákona o životním minimu posuzuje společně se svými nezaopatřenými dětmi, či předložení dokladu o svěřeni dětí do jeho péče. V uvedených nedostacích opatrovník spatřoval porušení § 4 odst. 1 a 2 správního řádu, když žalobci neposkytl přiměřené poučení a dostatečně srozumitelným způsobem nevyjádřil své požadavky tak, aby žalobce měl skutečnou možnost vady žádosti odstranit, přičemž odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2014, sp. zn. 2 Azs 75/2014 a sp. zn. 6 As 136/2013.

III. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

9. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
10. K žalobnímu bodu, dle kterého jsou nezletilé děti žalobce svěřeny do péče matky, a tedy nemají být společně posuzovanými osobami, žalovaný uvedl, že doklad prokazující tuto skutečnost přiložil žalobce až spolu s odvoláním, ačkoliv byl ve výzvě k odstranění vad žádosti výslovně upozorněn na to, že jsou společně s ním posuzovány právě i jeho tři nezletilé děti. Žalobce v průběhu správního řízení před správním orgánem I. stupně nijak netvrdil, že jeho tři nezletilé děti nejsou společně posuzovanými osobami.
11. K žalobnímu bodu týkajícímu se nedostatečného posouzení dopadu rozhodnutí do sféry žalobcova rodinného a soukromého života žalovaný odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 12. 2017, č. j. 52 A 54/2017 – 79. Zároveň poukázal na skutečnost, že žalobce v odvolání ani žalobě neuvedl jakékoli skutečnosti svědčící o nepřiměřenosti zásahu do jeho rodinného a soukromého života.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

12. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
13. O podané žalobě rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci s takovým postupem souhlasili. Nadto soud shledal důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.
14. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:
- Podle § 3 správní řád nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
 - Podle § 45 odst. 2 správního řádu nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit (§ 64).
 - Podle § 4 odst. 3 zákona č. 110/2006 Sb., pokud bylo nezletilé nezaopatřené dítě svěřeno do péče jednoho z rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, neposuzuje se společně s druhým rodičem, nestanoví-li tento zákon jinak. V případě

svěření dítěte do společné nebo střídavé péče rodičů se dítě posuzuje společně s tím rodičem, se kterým má být posuzováno podle souhlasného prohlášení rodičů. Rodiče mohou měnit toto prohlášení nejdříve po uplynutí kalendářního měsíce. Společně s nezaopatřeným dítětem se posuzuje pro účely tohoto zákona vždy rodič, který prohlašuje pro účely zvláštního právního předpisu, že spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.

15. Soud shledal žalobu důvodnou.
16. Ze správního spisu předloženého žalovaným byly zjištěny tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti: Žadostí ze dne 8. 8. 2016 žalobce požádal o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. V podané žádosti žalobce mj. uvedl, že nemá manželku. Bydliště jeho tří nezletilých dětí zůstalo nevyplněno. Dne 17. 8. 2016 správní orgán I. stupně vyhotovil výpis údajů o žalobci z evidence cizinců s povoleným pobytem na území České republiky, kde jsou mj. uvedeny rodinné vazby žalobce na jeho tři děti a manželku, přičemž u manželky je uvedena poznámka o trvání manželství od 1. 1. 2005 do 18. 3. 2010. Místo pobytu manželky a dětí není uvedeno. Žadostí o součinnost ze dne 22. 12. 2016, č. j. OAM-24778-8/DP-2016, byl žalobce požádán o předložení dokladu, který potvrzuje rozvod manželství. K uvedené výzvě žalobce předložil potvrzení o zrušení manželství ze dne 18. 3. 2010. Výzvou ze dne 13. 4. 2017, č. j. OAM-24778-10/DP-2016, správní orgán prvního stupně vyzval žalobce k předložení dokladu prokazující příjem žalobce. V odůvodnění této výzvy správní orgán I. stupně uvedl, že spolu s žalobcem jsou společně posuzovány jeho tři děti, přičemž žalobcem předložené doklady svojí výší neodpovídají výši v § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalobce dne 18. 5. 2017 prvostupňovému orgánu doložil platební výměr na daň z příjmu fyzických osob za zdaňovací období 2016 a vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění za rok 2016.
17. Z výše uvedeného vyplývá, že žalobce v podané žádosti neoznačil tři nezletilé děti jako osoby, které by s ním pobývaly na území. Skutečnost, že by děti žalobce pobývaly ke dni podání žádosti se žalobcem, nevyplývá ani z prvostupňovým orgánem vyhotoveného výpisu údajů o žalobci z evidence cizinců s povoleným pobytem na území České republiky. Závěr prvostupňového orgánu, podle kterého nezletilé děti žalobce pobývají na území ČR, nemá podklad ve spisovém materiálu předloženém žalovaným, když z tohoto materiálu není nikterak zřejmé, kde mají nezletilé děti žalobce bydliště. Za uvedeného stavu věci bylo na prvostupňovém orgánu, aby před tím, než začne posuzovat výši příjmů žalobce, vyjasnil, zda nezletilé děti žalobce pobývají se žalobcem, a tedy jsou společně posuzovanými osobami, či nikoliv, případě jak velkou částkou žalobce přispívá na výživu nezletilých dětí. Jinými slovy prvostupňový orgán měl vyzvat žalobce ke sdělení, zda děti žalobce pobývají se žalobcem, a tedy zda jsou z hlediska výše příjmů společně posuzovanými osobami. Tato výzva byla dle názoru soudu rovněž na místě i s ohledem na žádost prvostupňového orgánu k doložení dokladu o rozvodu manželství, ke které žalobce předložil doklad prokazující rozvod manželství. Správní orgány tak disponovaly informací, že manželství žalobce bylo rozvedeno. Přes výše uvedené otázka, zda případně komu byly nezletilé děti žalobce svěřeny do péče a tedy zda pobývají spolu s žalobcem, zůstala v projednávaném případě neobjasněná. Neosvětlil-li prvostupňový orgán, případně žalovaný otázku, zda nezletilé děti žalobce pobývají společně s žalobcem, zatížil své rozhodnutí vadou podle § 76 odst. 1 písm. b) s.r.s. spočívající v tom, že skutkový stav nemá oporu v předloženém spisovém materiálu

18. Na výše uvedeném nemůže nic změnit skutečnost, že prvostupňový správní orgán ve výzvě ze dne 13. 4. 2017, č. j. OAM-24778-10/DP-2016, označil nezletilé děti žalobce jako společně posuzované osoby. Z uvedené výzvy, stejně jako z předloženého spisového materiálu nikterak nevyplývá, na základě jakých skutečností správní orgán dospěl k závěru, že společně s žalobcem je nutno posuzovat jeho tři nezletilé děti. Není tak zřejmé, na základě jakých skutečností prvostupňový orgán učinil závěr, že z hlediska úhrnných příjmů je spolu s žalobcem nutno posuzovat i jeho tři nezletilé děti, a to tím spíš, že žalobce v podané žádosti netvrdil, že s ním jeho nezletilé děti pobývají. Navíc z § 4 odst. 3 zákona č. 110/2006 Sb. vyplývá, že ne v každém případě jsou nezletilé děti žadatele o pobyt posuzovány z hlediska úhrnného měsíčního příjmu společně s žadatelem. Poukaz na toto ustanovení, upravující postavení dětí po rozvodu manželství, není ve výzvě správních orgánů nikterak zmíněno, a to přestože je pro projednávaný případ relevantní.
19. Stejně tak na výše uvedeném závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že řízení o žádosti dle § 44 a násl. zákona o pobytu cizinců je ovládáno dispoziční zásadou. Správní orgán je totiž podle § 45 odst. 2 správního řádu povinen účastníky řízení vyzvat k odstranění vad podané žádosti. Aby však tato výzva splnila účel zamýšlený správním řádem, musí z ní být jednoznačně patrné, na základě jakých skutečností správní orgán výzvu vydal, jaké vady má účastník řízení odstranit a jakým způsobem tak může učinit. Správní orgán je tedy povinen vytvořit účastníku řízení podmínky pro řádné odstranění vad podané žádosti, a tedy unesení důkazního břemene, které ho v řízení o podané žádosti tíží. Neučiní-li tak, respektive nelze-li mít výzvu správního orgánu k odstranění vad podané žádosti za řádnou, nemůže se správní orgán bránit tím, že to byl právě účastník řízení, kdo byl povinen požadované doklady předložit. V případě vydání meritorního rozhodnutí je totiž výlučně na správním orgánu, aby zjistil ve smyslu § 3 správního řádu stav věci bez důvodných pochybností. V projednávaném případě sice prvostupňový orgán výzvou ze dne 13. 4. 2017, č. j. OAM-24778-10/DP-2016, žalobce vyzval k doložení dokladů prokazujících příjem žalobce. Z této výzvy však není patrné, na základě jakých skutečností a důvodů mají být společně s žalobcem posuzovány jeho tři nezletilé děti. S ohledem na uvedené tak nelze mít tuto výzvu za řádnou, která by mohla vést k závěru správních orgánů obou stupňů o neunesení důkazního břemene žalobcem.
20. Protože soud shledal, že skutkový stav zjištěný správními orgány nemá oporu ve spisovém materiálu předloženém žalovaným, nezabýval se již námitkou žalobce, týkající se porušení § 174a zákona o pobytu cizinců. K posouzení této námítky by soud mohl přistoupit pouze za situace, kdy by skutkový stav byl správními orgány odpovídajícím způsobem zjištěn.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

21. Soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí nemá oporu ve spisu a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s.ř.s.
22. V dalším řízení bude na správním orgánu, aby nejprve vyjasnil, zda mají být z hlediska úhrnných měsíčních příjmů společně se žalobcem posuzovány jeho děti a dále jaká je aktuální výše úhrnných měsíčních příjmů žalobce. Následně správní orgán na základě žalobcem předložených dokladů posoudí výši úhrnných měsíčních příjmů žalobce v souladu s odpovídajícími ustanoveními zákona o pobytu cizinců.

23. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn na základě § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce měl plný úspěch ve věci. Náklady, které žalobci vznikly, spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč.
24. Soud usnesením ze dne 18. 1. 2021, č. j. 8 A 34/2018-52 ustanovil žalobci opatrovníka. Ustanovenému opatrovníku určil soud odměnu ve výši na 3 400 Kč. Tato částka je odměnou za jeden úkon právní služby (příprava a převzetí zastoupení při výkonu funkce opatrovníka ustanoveného soudem účastníku řízení – § 7 odst. 5, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), která činí 3 100 Kč. K této částce soud přičetl paušální částku jako náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč za jeden úkon podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a částku 714 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je opatrovník povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Odměna bude opatrovníku vyplacena z účtu Městského soudu v Praze ve stanovené lhůtě.
25. Pro úplnost soud uvádí, že opatrovníku žalobce nepřiznal odměnu za úkon spočívající v podání vyjádření žalobce ze dne 25. 2. 2021. Soud opatrovníka žalobce k doplnění žaloby nevyzýval, když měl za to, že v podané žalobě byly uplatněny žalobní body řádně. Nadto dle § 72 odst. 1. s. ř. s. lze žalobu rozšířit pouze ve dvouměsíční lhůtě k podání žaloby. Náklady opatrovníka na vypracování vyjádření žalobce ze dne 25. 2. 2021 tak nelze považovat za účelně vynaložené.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 11. května 2021

Milan Tauber v. r.
předseda senátu